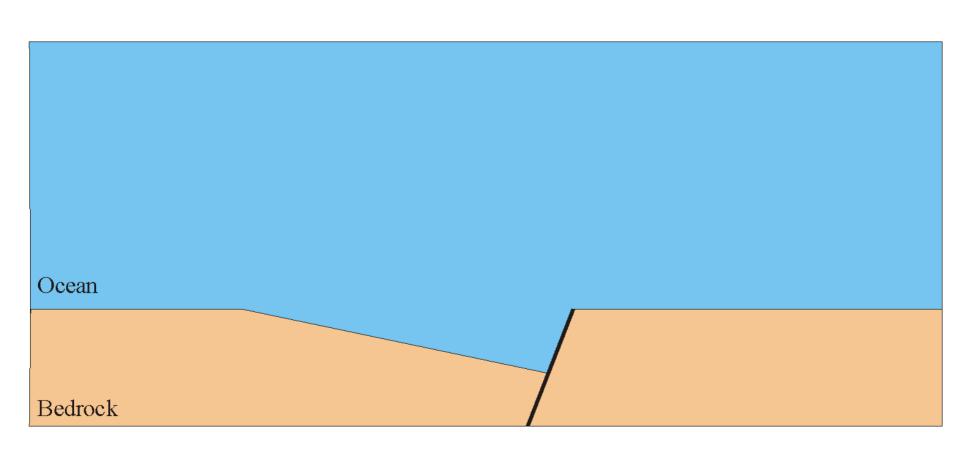

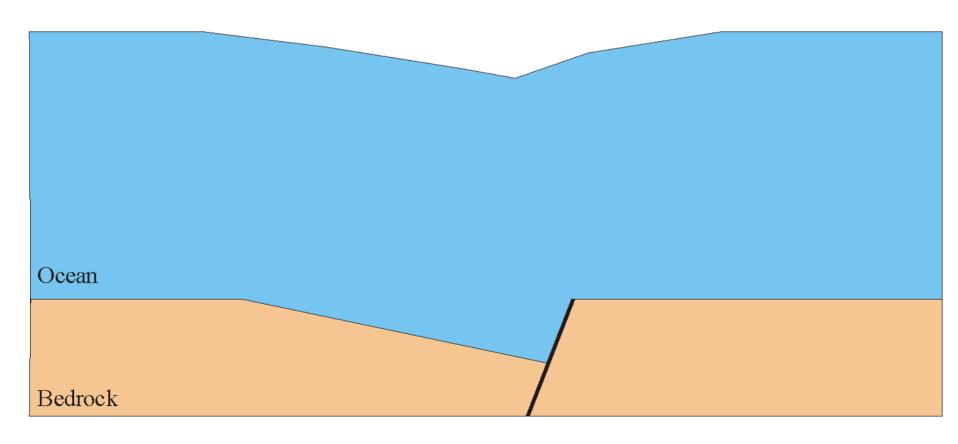
Tsunami at Sumatra 26. December 2004, 2.5 hour after earthquake

Before disturbance Ocean Bedrock

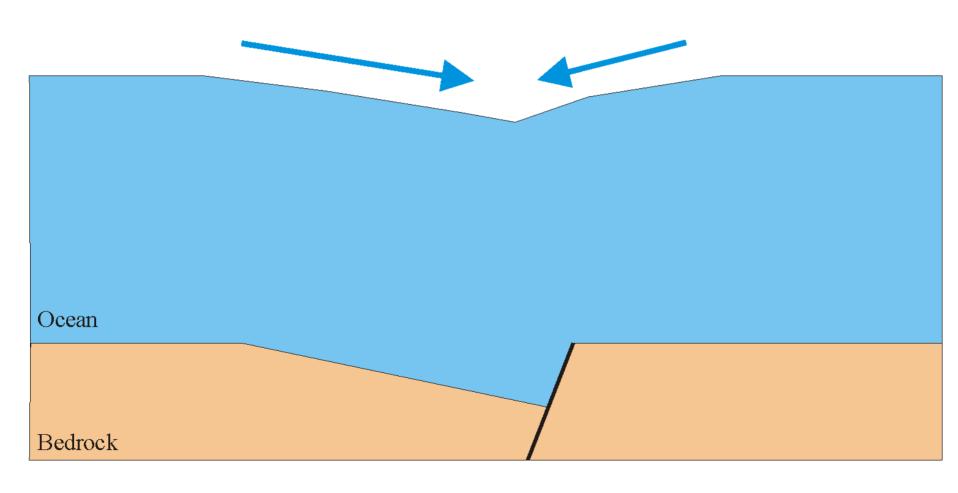
Initial tectonic disturbance

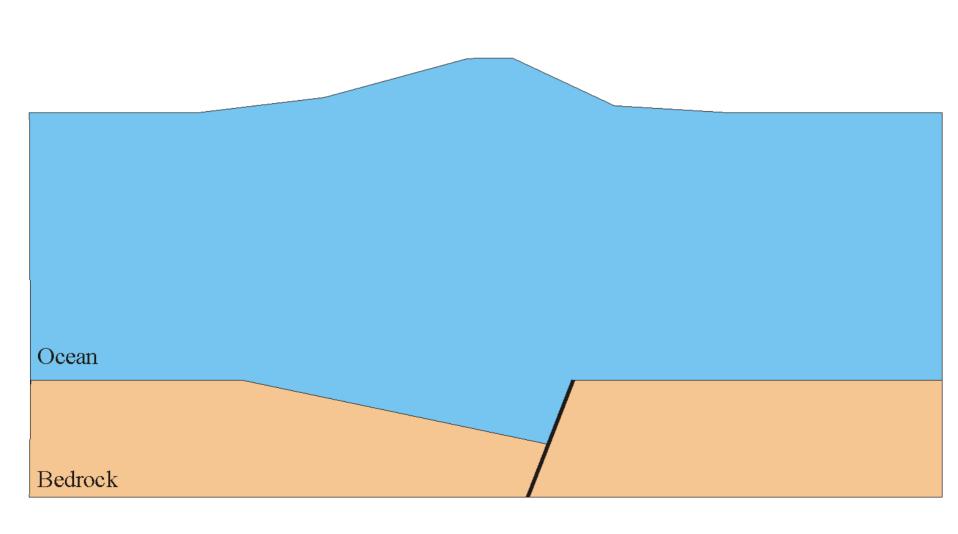
Sea surface deforms

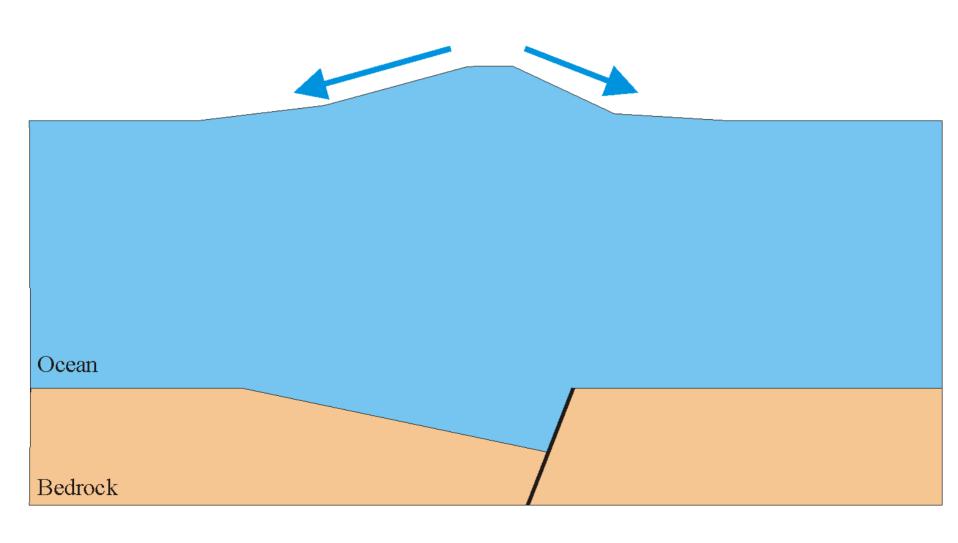
Water flow initiates

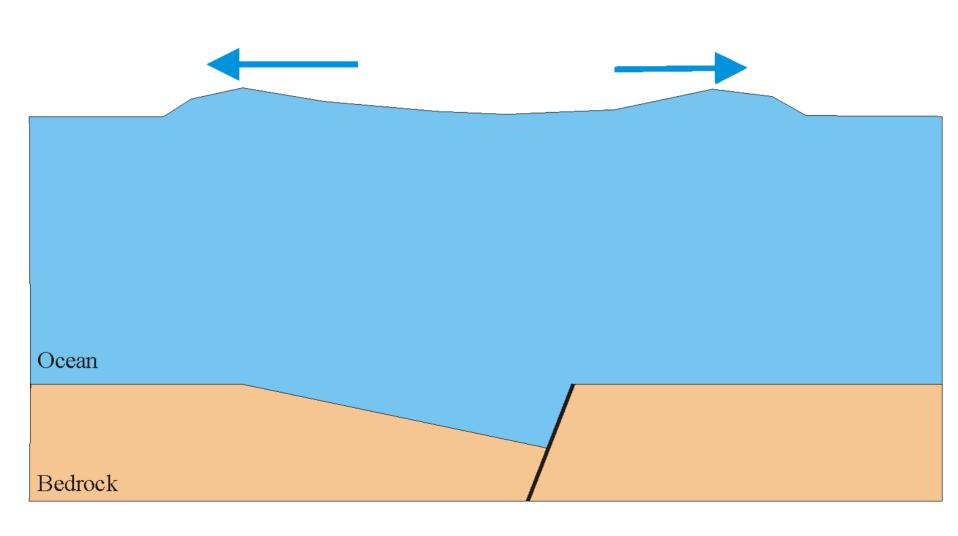
Moving water meets and forms a sea surface high

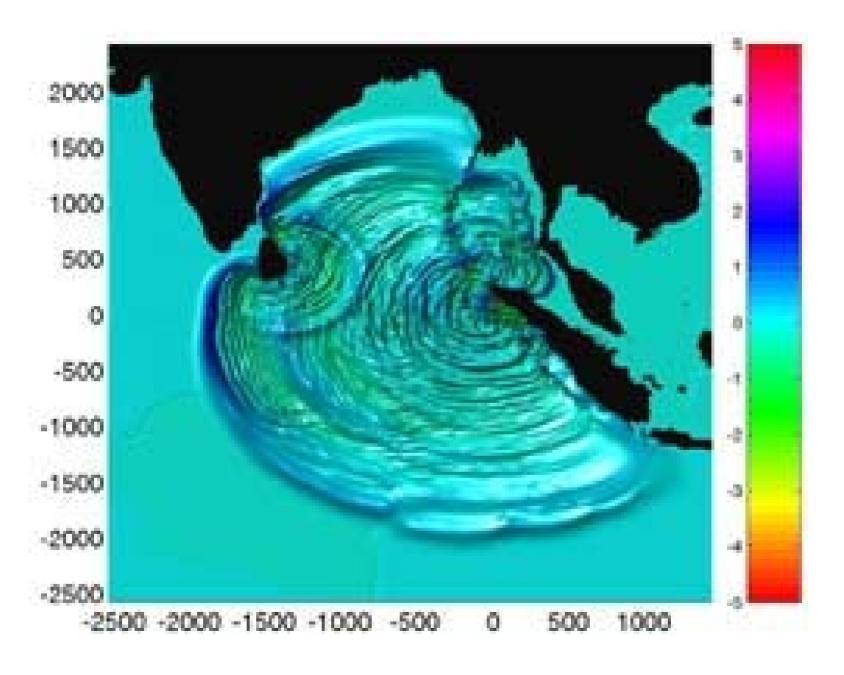

Water begins to flow away from high

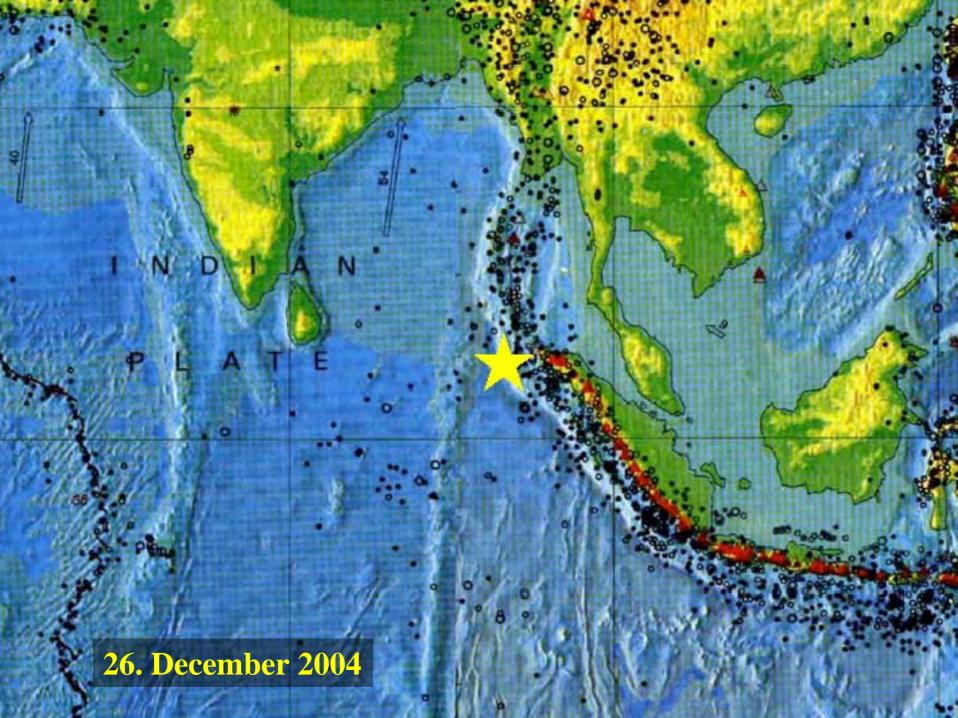

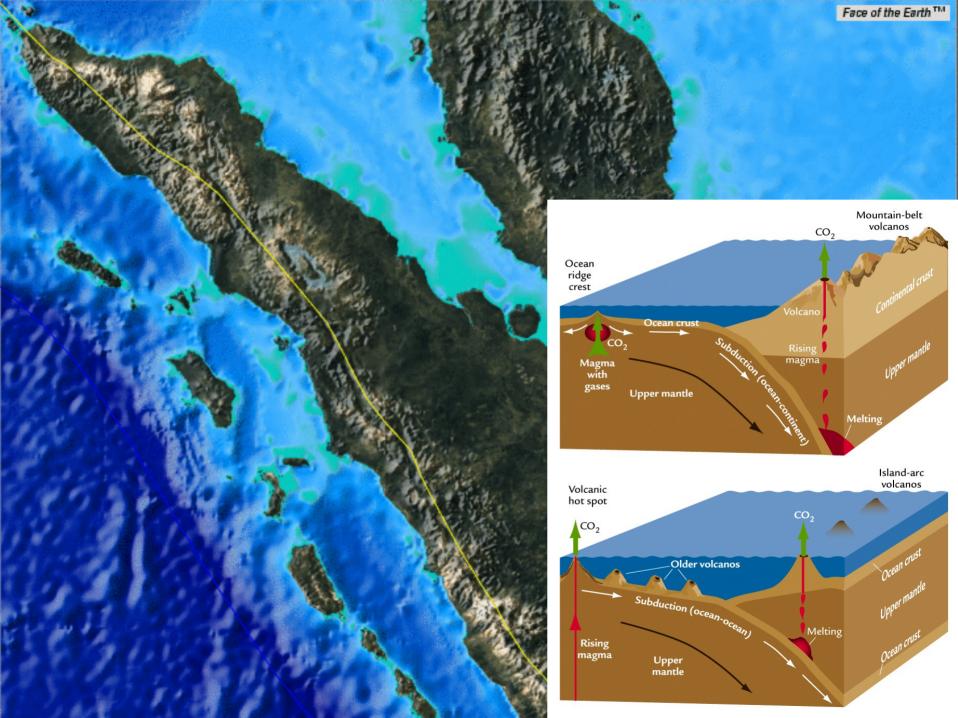
Waves travel away from initial zone of tectonic disturbance

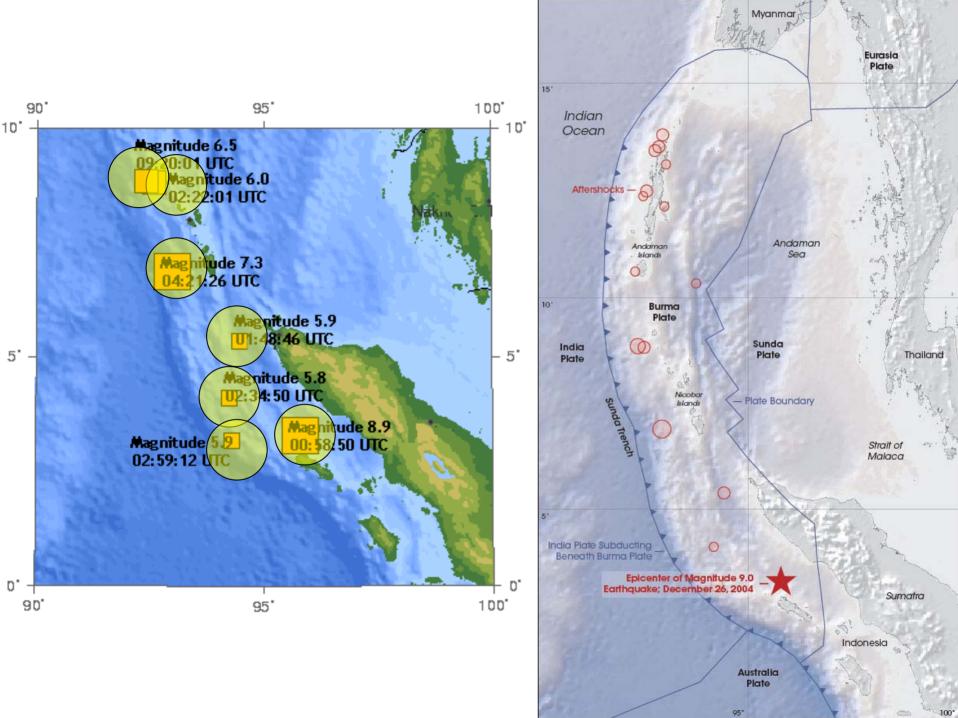

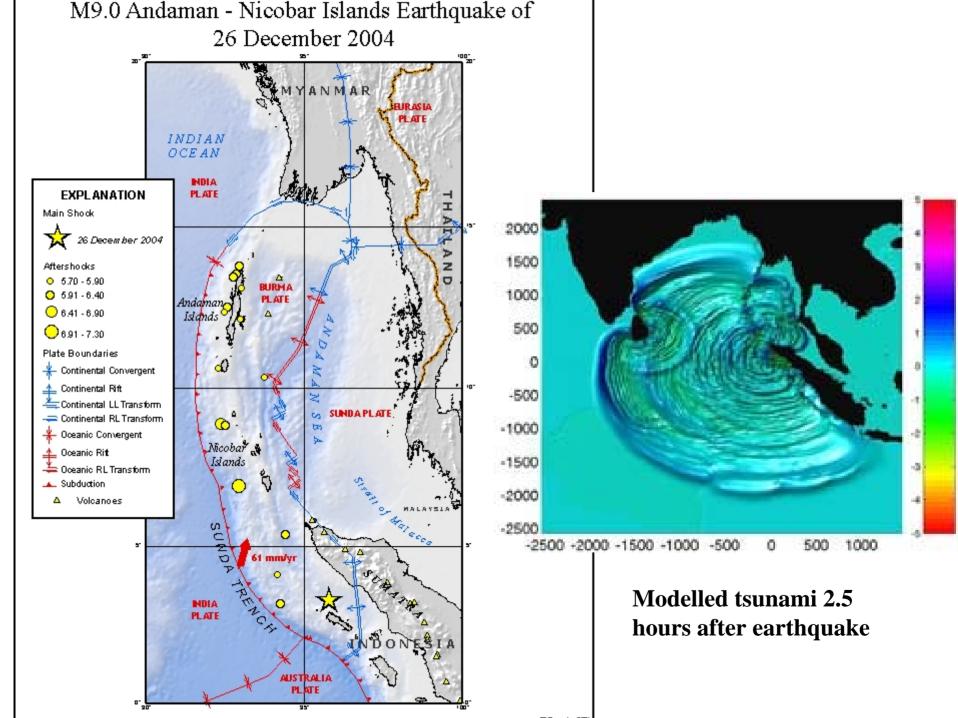

Tsunami at Sumatra 26. December 2004, 2.5 hour after earthquake

December 29, 2004

The Indonesian province of Aceh was hit hardest by the earthquake and tsunamis of December 26, 2004.

Aceh is located on the northern tip of the island of Sumatra. The largest waves struck the northwestern coast of Sumatra. The town of Lhoknga, on the west coast of Sumatra near the capital of Aceh, Banda Aceh, was completely destroyed by the tsunami, with the exception of the mosque (white circular feature) in the city's center.

December 29, 2004

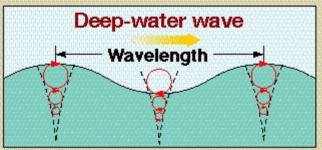
Aceh province of northern Sumatra, Indonesia, on December 17, 2004, before the quake (bottom), and on December 29, 2004 (top), three days after the catastrophe.

On December 17, the green vegetation along the west coast appears to reach all the way to the sea, with an occasional stretch of sand (white). After the earthquake and tsunamis, the entire western coast is lined with a purplishbrown border. The brownish border could be deposited sand, or perhaps exposed soil that was stripped bare of vegetation when the large waves rushed ashore and then raced away. Another possibility is that parts of the coastline may have sunk as the sea floor near the plate boundary rose. In places the brown strip reaches inland to a distance of about 2 miles...

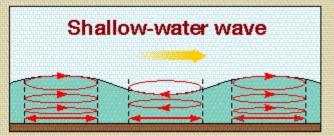
December 17, 200

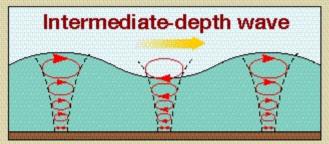
Progressive Waves

Depth $\geq \frac{1}{2}$ wavelength

Depth $\leq \frac{1}{20}$ wavelength

Depth $\leq \frac{1}{2}$ to $\geq \frac{1}{20}$ wavelength

Wave Speed Equations

For deep-water waves (D > L/2):

Speed (S) = L/T, i.e. Wavelength / period

Speed (S) = 1.56 T or (approx.) 1.25 $\sqrt{L \text{ (meters)}}$

In other words ... speed (celerity) is purely a function of wave properties

For shallow-water waves (L >1/20 D):

Speed (S) =
$$\sqrt{gD}$$
 = 3.13 $\sqrt{D \text{ (meters)}}$

In other words ... speed (celerity) is purely a function of water depth

For intermediate-water waves (D <L/2 and > L/20):

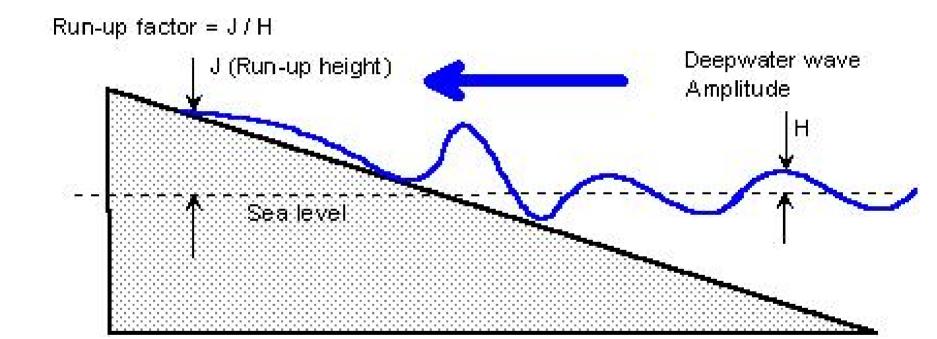
Extremely complex ... speed (celerity) is a shifting function of both water depth and wave properties

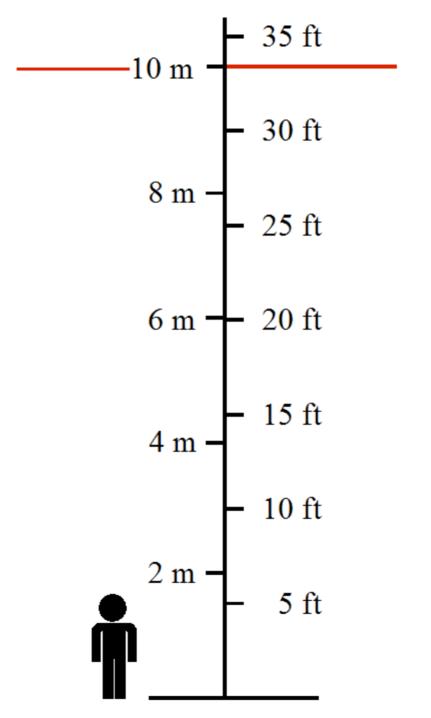
D is water depth

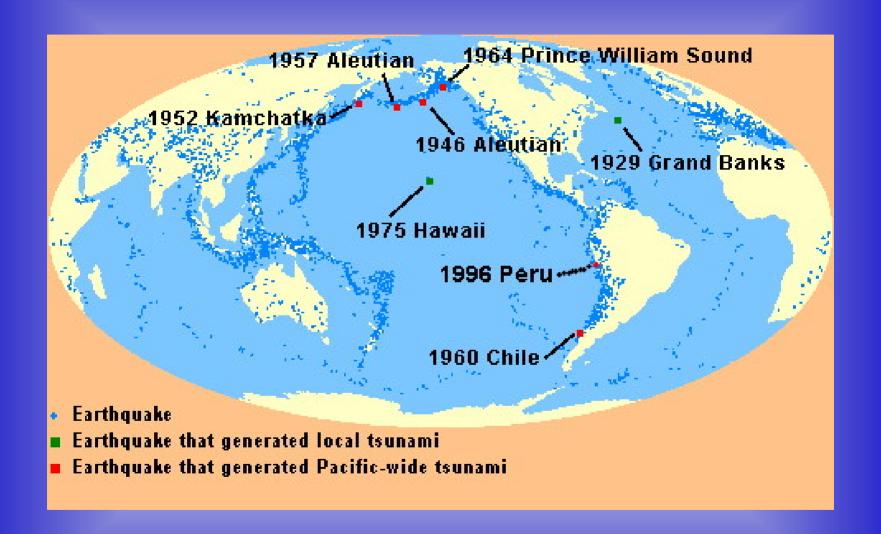
L is wavelength

g is the acceleration of gravity

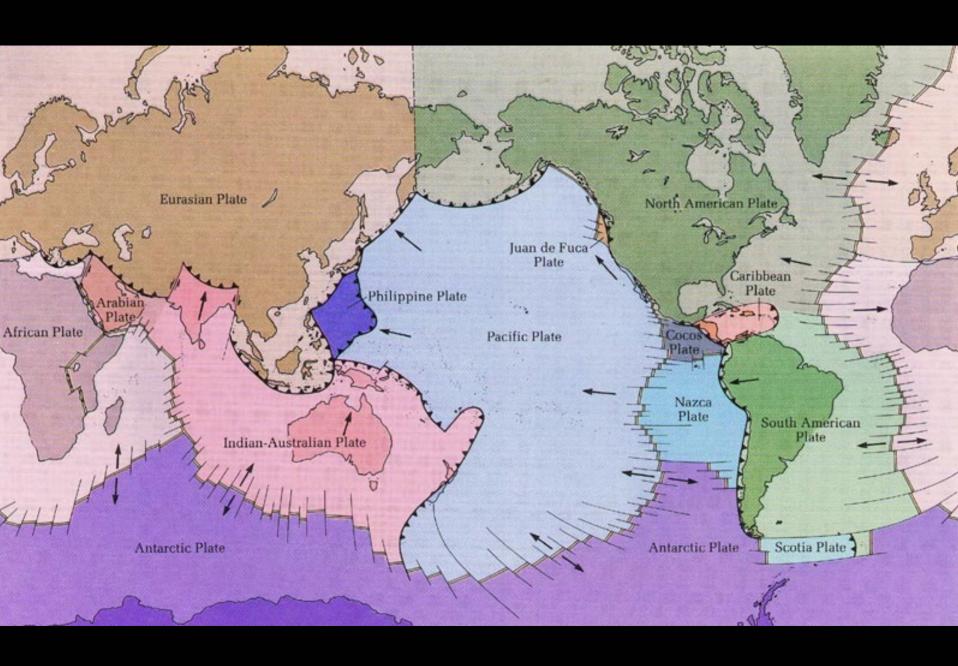

Tsunami sweeps across Cocoanut Island, Hilo Bay, Hawaii, 1975

Tsunami breaking over Pier No. 1 in Hilo Harbor, Hawaii, 1975.

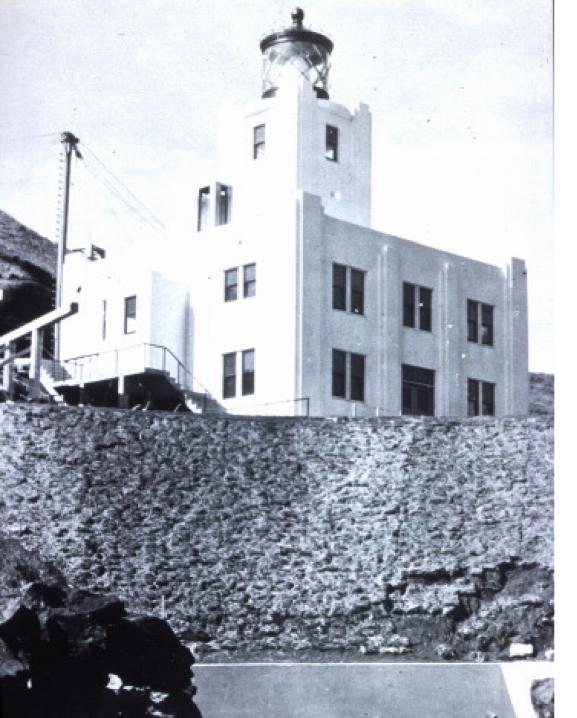
The man indicated by the arrow did not survive

Valdez, Alaska, showing extent of inundation along coastline, 1964

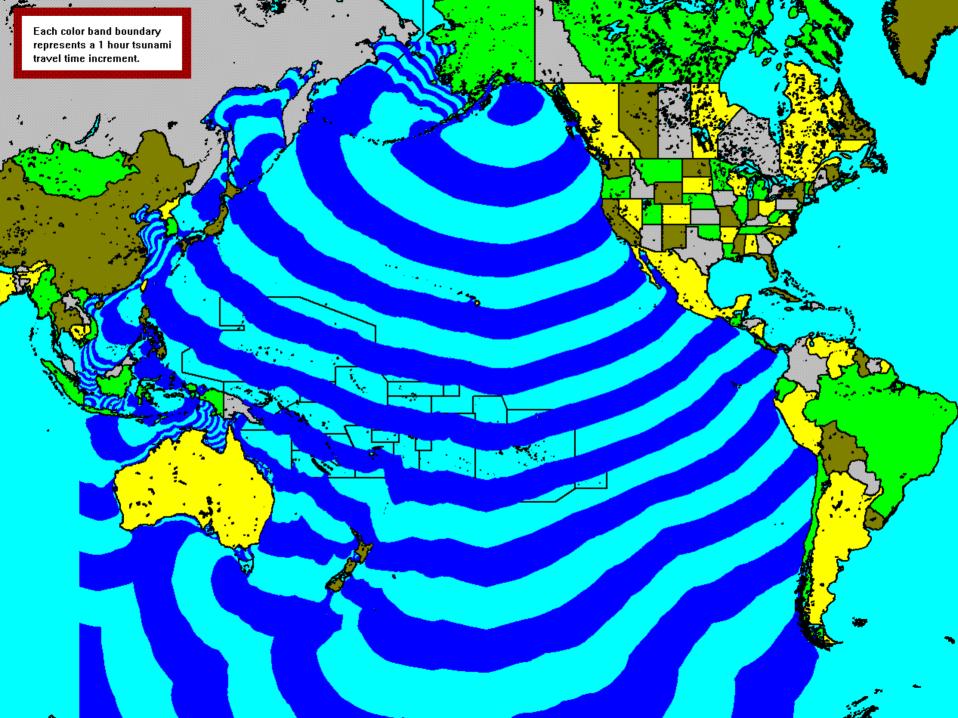

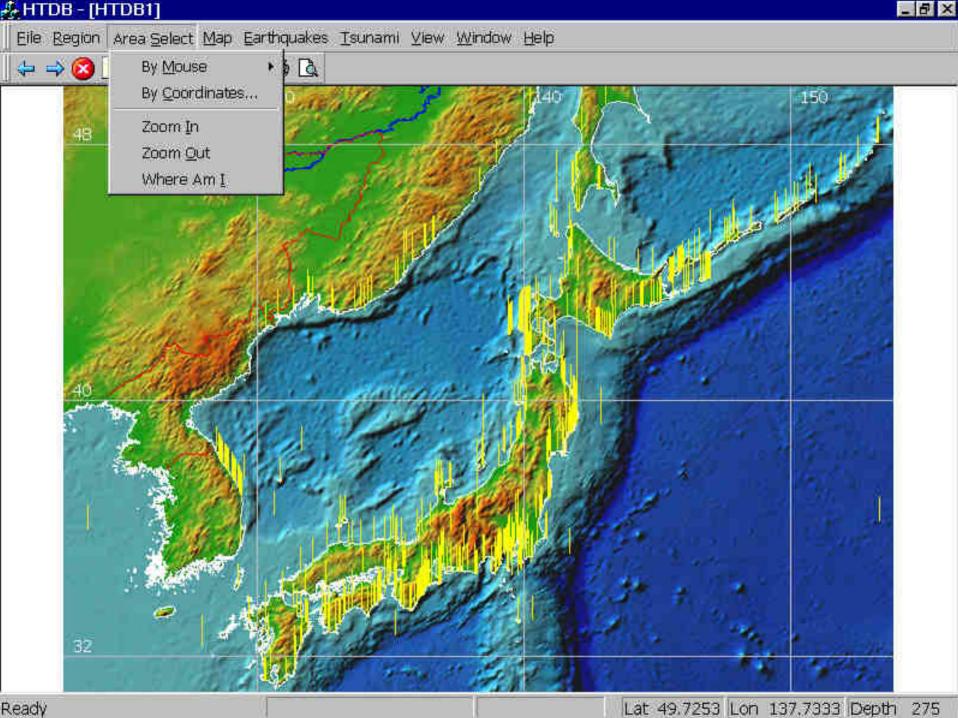
Plank in a truck tire at Whittier, Alaska, 1964

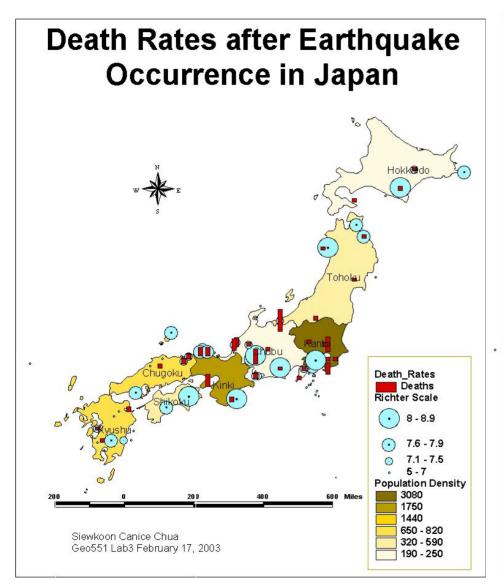

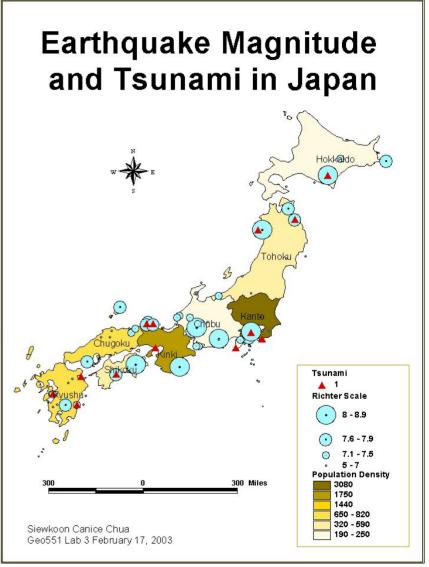
Scotch Cap Lighthouse on Unimak Island, Alaska as it looked before the earthquake and tsunami, 1964.

Tsunamis generated by landslides

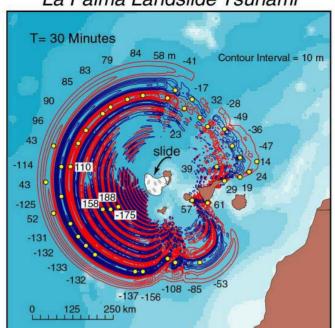

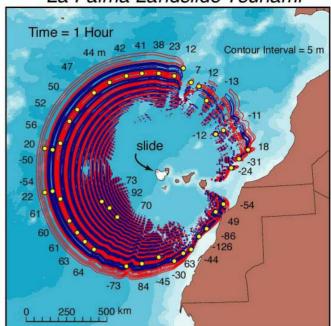

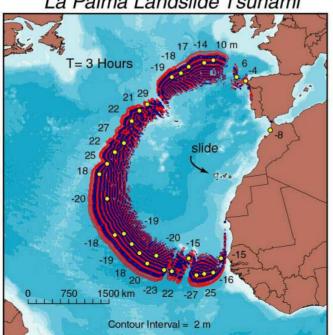
La Palma Landslide Tsunami

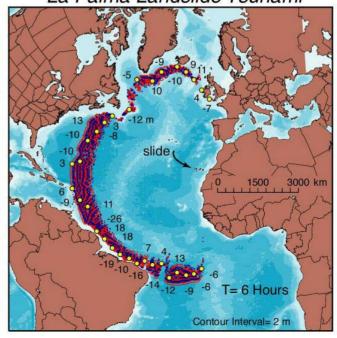
La Palma Landslide Tsunami

La Palma Landslide Tsunami

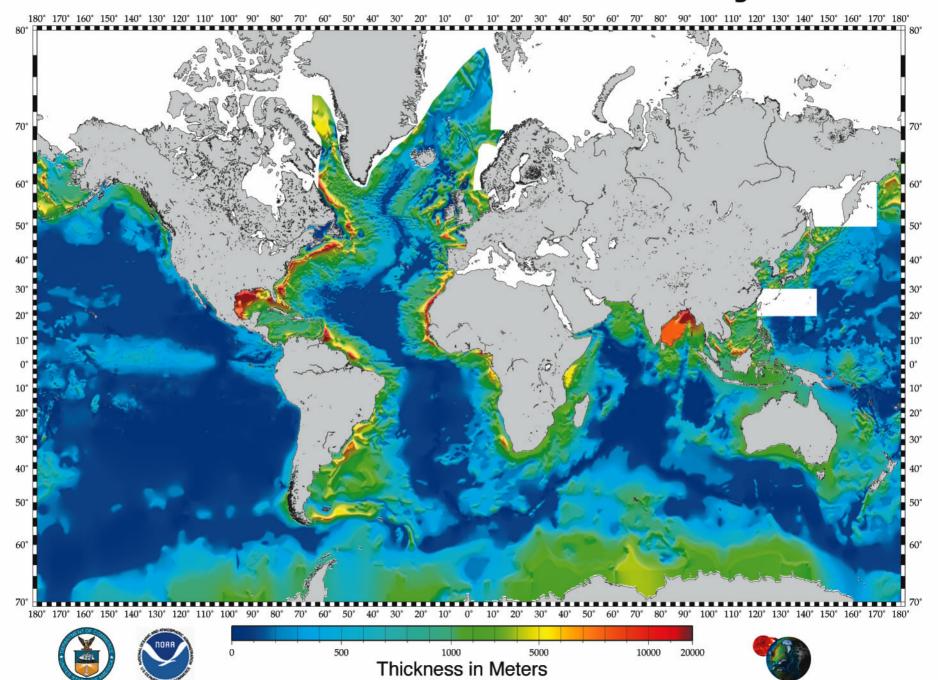

La Palma Landslide Tsunami

Tsunamis generated by submarine landslides

Total Sediment Thickness of the World's Oceans & Marginal Seas

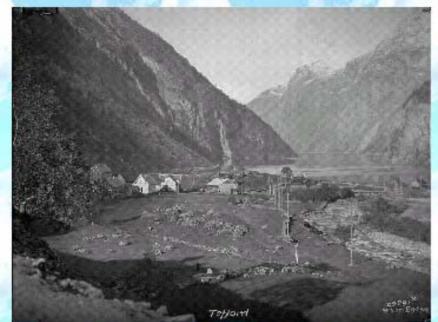

Tsunamis in and around Norway P

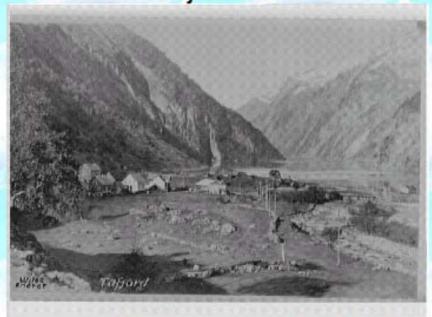
Tafjordulykka 7. april 1934

Natt til laurdag 7. April 1934 hende i Tafjorden ei av dei verste naturkatastrofene nokon gong i Noreg. Då losna Langhammaren, ei stor fjllblokk på nordsida av Tafjorden og reiv med seg Heggurda som låg under hammaren. Ein rekna med at ca. 3 millionar kubikkmeter stein fall ned i fjorden. Dei opp til 64 meter høge bølgjene som reiste seg , sopa med seg alt som kom i vegen, hus og meneske. I alt miste 40 menneske livet 23 i Tafjord og 17 i Fjørå. Et par attfunne ur hadde stansa på 03.10 ulukkesnatta.

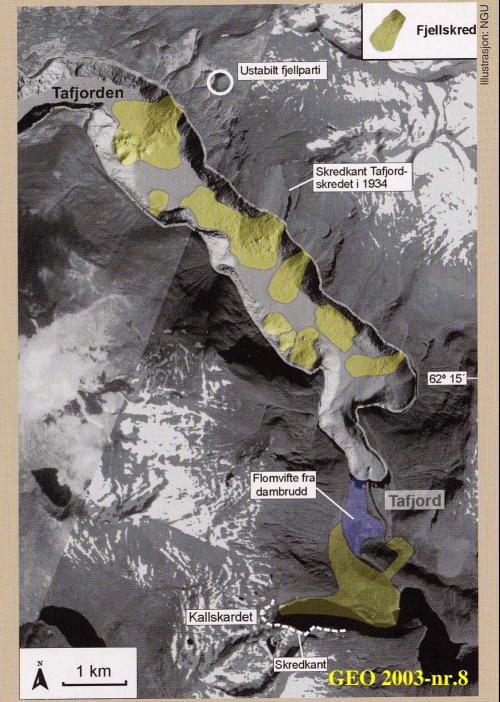

Tafjord 1926

Tafjord 1934

Tafjord i Møre og Romsdal. Satellittfoto viser utglidningene i de bratte fjellsidene, og det detaljerte batymetriske kartet viser at det ligger mange store fjellskred på fjordbunnen.

villa

Foto frå Fjørå rett før ulykka. Frå venstre ser ein noko av Lyse-huset (6 døde), så Ytterlid-huset (5 døde), skulen, grunnmur til Selboskarhuset (6 døde), ungdomshuset, samt naustrekka.

det rden.

and caused flood waves which swept over the villages Tafjord and Fjørå. 40 lives were lost

Foto frå Fjørå rett etter ulykka, teke frå same plass som føregåande. Alt vart sopa vekk av flodbølgjene, men akkurat i området ved ungdomshuset gjekk bølgjene ikkje så høgt, så desse husa stod att.

Læra del a

Lodals-ulykkene - eit hundreårs-minne for den første

Bjørn Davidsen Omsett til nynorsk av Bente Kopperdal

I desse tsunami-tider vert me minna om at Noreg både har vore og kan verta utsett for flodbølgjer. Det er nok å nemna Loen 1904, Tafjord 1934 og Loen 1936.

Den første av desse tre store dei siste hundre åra, fann altså stad i Lodalen i Nordfjord 15. januar 1905. Då losna det eit stykke av Ramnefjellet, som tok med seg ei ur på ferda ned mot vatnet. Flodbølgja som følgde, drap i alt 61 menneske. Berre ni av dei omkomne vart funne. Dei 52 andre fekk grava si i vatnet.

Reiser du inn Nordfjord så langt den går, kjem du til Loen eller Lobygda som det heiter lokalt. Følgjer du vegen vidare opp langs elva, kjem du etter nokre kilometer til Vassenden. Herfrå strekkjer det smale Loenvatnet seg ei god mil søraust mot Kjenndalen – ein av dalane opp til Jostedalsbreen.

Loenvatnet er omkransa av eit høgt fjellmassiv med toppar som er opp mot 2.000 meter høge. Langs strendene på austsida og heilt i sør finst det "oasar" med dyrkbar jord. Her har folk frå uminnelege tider freista å livnæra seg av det jorda kunne gje. Men dei har levd farleg. Somme vintrar har "storfonna" kome fleire stader i dalen og feid unna både livsverket til fleire generasjonar og folket som budde der. Og minst tre gongar dei siste hundre åra har Ramnefjellet sendt store steinblokker nedover fjellsida mot vatnet. Ved to tilfelle, i 1905 og 1936, vart fleire bygdelag teke av flodbølgja. Den siste gongen eit storras gjekk, i 1950, var vatnet så oppfylt med stein at bølgja knapt skvalpa langs strendene.

Postkort frå ulukkesstaden i Loen. Krysset oppe i lia viser kvar laset losna. Garden Ytre Nesdal låg i framgrunnen til høgre.

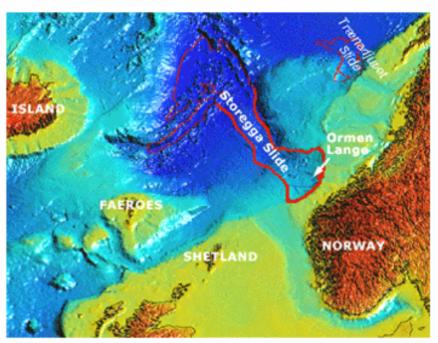
Lodalen vart tidleg eit mål for utanlandske turistar. Så tidleg som i 1830-åra byrja dei å trekka til den naturfagre dalen og breen innanfor. Over vatnet fekk dei først skyss med robåt. Men omkring 1890 kom den første dampbåten. I 1902 vart denne skifta ut med ein større båt, "Lodalen". Denne låg i opplag i eit naust mellom Bødal og Nesdal vinteren 1904/05.

The Storegga slide

Around 8100 years ago, one of the largest landslides in the world occurred at Storegga, 100 kilometres north west of the Møre coast. An area the size of Iceland slid into the Norwegian Sea.

The slide, which ended up at a depth of 300-2500 metres, created a 10-20 metre high tidal wave that reached the Norwegian coast.

The mass slid around 800 kilometres into the deep sea, and its back edge is around 300 kilometres long. The Ormen Lange field is in the middle of the depression left behind by the Storegga slide and is close to the steep slide edge which rises 200-300 metres up towards the continental shelf.

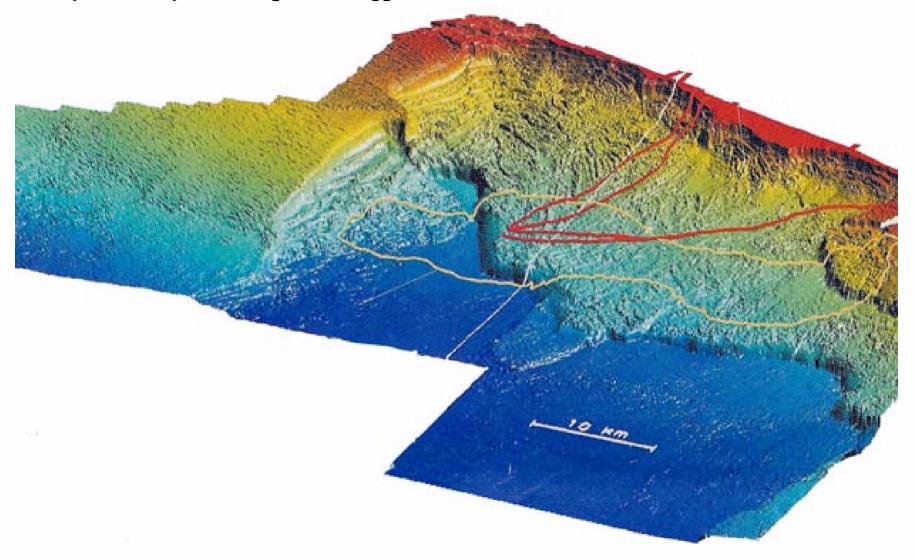

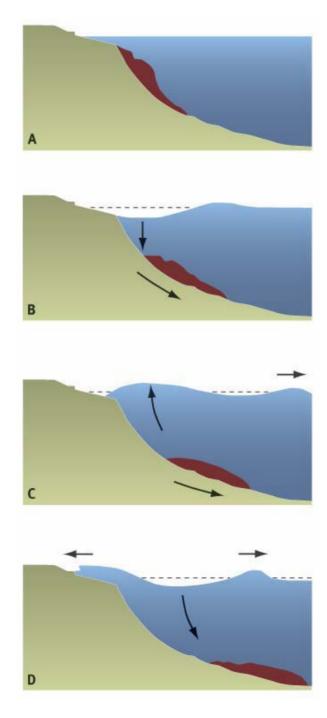
CHALLENGING: The Ormen Lange field is located close to the steep back edge of the Storegga slide, which 8100 years ago ended up at a depth of 300-2500 metres.

The field is at a depth of 800 to 1100 metres and the slide has made the seabed very hilly, with peaks that jut up 30 to 60 metres. The reservoir itself is around 2000 metres below the seabed.

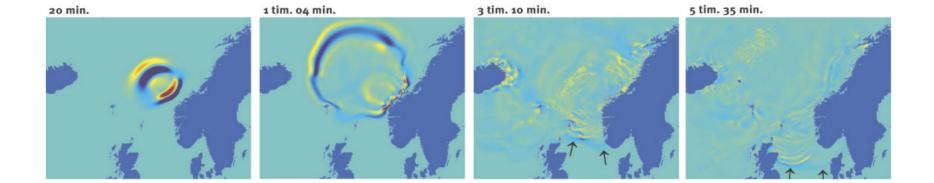
Hydro, in its role as operator, has carried out extensive work to ascertain whether there is any danger of a new slide. Several hundred million kroner have been spent and the world's top experts have been engaged to study this question. The conclusion is that the conditions that caused the slide in its time are not present today.

3D map of the slope, showing the Storegga slide.

Monsterbølgen slukte Vestlandet

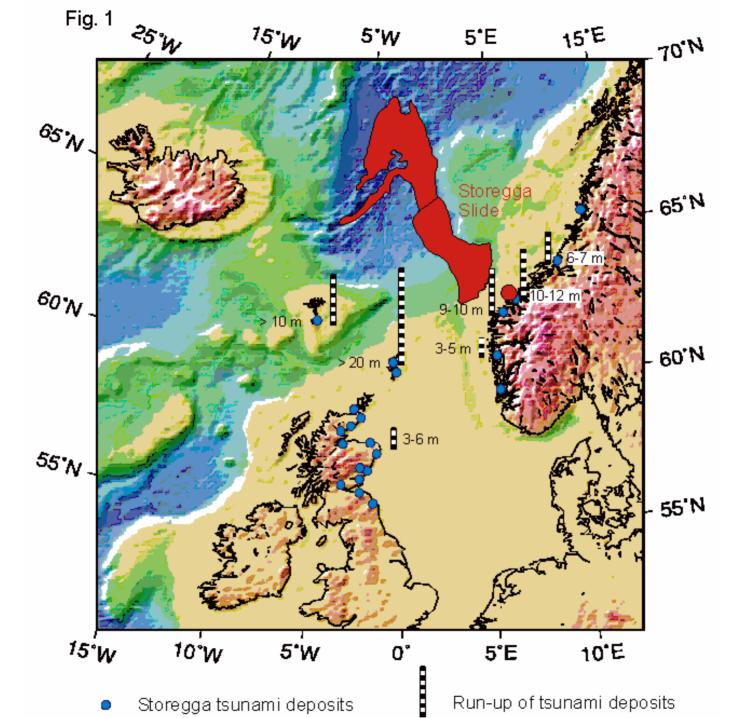
EN MONSTERBØLGE . Det kan ha vært en helt vanlig dag på vestlandskysten for 8000 år siden. Så skjedde det utrolige: Havet begynte å synke med stor hastighet. Før det hadde gått en halvtime, var vannstanden 10-20 meter lavere enn normalt.

Menneskene som bodde på Vestlandet i eldre steinalder må ha blitt forundret. Noen av dem løp kanskje ut på den tørrlagte havbunnen for å plukke med seg fisk og skalldyr som lå igjen der vannet var hadde trukket seg tilbake.

Så snudde vannet. Det tok omkring en time før vannstanden var tilbake til normalen. Men det stoppet ikke der. En gigantisk flodbølge skylte inn over land, og i løpet av den neste halvtimen sto vannet 10-12 meter høyere enn vanlig. Innover i fjordene ble bølgen presset enda høyere, og beregninger viser at vannet steg så mye som 40-50 meter i ekstreme tilfeller.

 Sannsynligvis kom ikke bølgen som en synlig, brytende front, slik vi er vant til å se bølger. Trolig oppførte den seg mer som «raskt tidevann», sier Stein Bondevik, førsteamanuensis ved institutt for geologi ved Universitetet i Tromsø.

MAGASINET

forskning.no

gå til forsiden

tes om forskning.no

kommentar

bøker

portretter abonner på nyhetsbrev

minidokumentaren

hva er ...?

søk

kultur

samfunn

helse

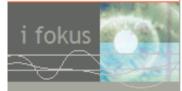
miljø

teknologi

hav og fiske

jord og skog

naturvitenskap

Jordskjelvet ved Sumatra

Da flodbølgen slukte Vestlandet

Mangler tsunami-varsel Tsunami i Atlanterhavet? Tekstmeldinger kan varsle

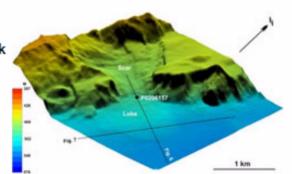
Salt ødelegger flodbølgeområdene Havets farligste bølge

Steinalderboplass tatt av tsunami

18. jan 2005 05:00

Av: Gudmund Løvø , Journalist, NGU

En av landets eldste steinalderboplasser kan ha blitt utradert av en gigantisk flodbølge for nesten 12 000 år siden. Det viser analyser av et undersjøisk skred (bildet) og utgravingene av en boplass på Galta i Rennesøy kommune.

Arkeologer satt igjen med

flere ubesvarte spørsmål etter den omfattende utgravingen på Galtahalvøya i Rogaland i 1989 og 1990. Her - på den eldste steinalderboplassen i Sør-Norge - ble over 17 000 gjenstander gravd fram.

Utgravingene skjedde i et belte mellom 16 og 20 meter over havet, men forskerne støtte på et forklaringsproblem: Flintredskapene lå i en metertykk pakke med strandsedimenter, som var avsatt på grunt vann og i tidevannssonen for om lag 11 200 år siden.

Dramatisk historie

- Naturligvis kunne ikke folk ha levd under vann, fastslår førstekonservator og palynolog Lisbeth Prøsch-Danielsen ved Arkeologisk Museum i Stavanger.

Men vitenskapen har ikke funnet tegn til havnivåstigning i området etter 11 200 år før nåtid. Tvert om; i dette tidsrommet etter siste istid hevet jordskorpen seg to meter for hvert 100 år på Rennesøy.

I samarbeid med

kontakt oss

Institusjon

Norges geologiske undersøkelse

(NGU)

Handler om

Tema

Arkeologi

Geologi

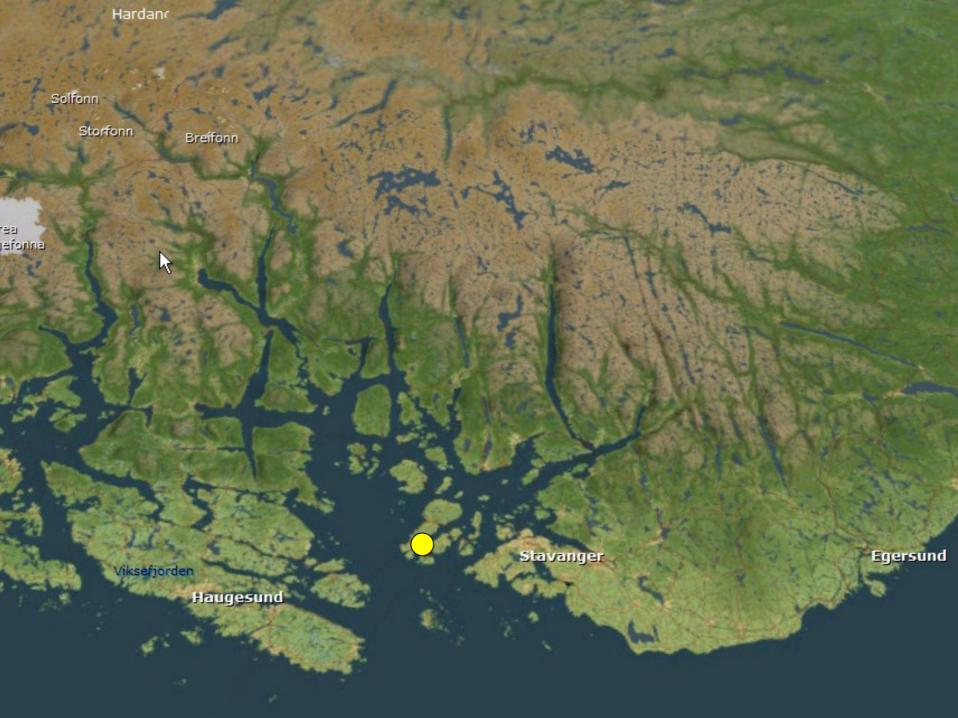
Steinalder

Fag

Arkeologi

Geofag

Marin geologi

Tsunami deposits

